

Stemmeliste, men et Andet er Forholdstalsvalgmaaden + en toungen Afstemningsliste, som ikke hver enkelt kan lave, saaledes som han selv finder for godt. Skal man have Forholdstalsvalg med den sidste Tilfætning, forekommer det mig, at det er et stort Spørgsmaal, om det Gode, som derved vindes, ikke maa siges at være mindre end det Onde, som derved affødes. Der vil komme til at foreligge en Indskrænkning i den personlige Valgfrihed, i hvis Navn jeg for mit Bedkommende indtil videre ikke kan slutte mig til Forslaget, saaledes som det foreligger. Men saa kan der spørges: Naar disse Bestemmelser udgaa, og altsaa den rene Forholdstalsvalgmaade indføres, hvad og hvormeget bliver der saa tilbage; kan der saa overhovedet være Tale om at fastholde Forslaget, eller maa man ikke i hvert Tilfælde sige, at en saadan Reform helst maa optages af Regeringen og, hvis man finder den hensigtsmæssig, gennemføres ikke blot i Kjøbenhavn, men ogsaa i andre Kommuner? Jeg kan nemlig ikke se, at der er særlig Grund til at gennemføre denne Foranstaltning, hvis man maatte finde den ønskelig, alene i Kjøbenhavn; den maatte da ogsaa have sin fulde Berettigelse for Landets øvrige Kommuner. Maa Sensynet til Minoriteten og dens Ret medføre Forandringer i Valgmaaden for Kjøbenhavns Bedkommende, saa forekommer det mig, at der er al mulig Anledning til at optage Spørgsmaalet om de kommunale Valg i Almindelighed, og saa skal man ikke gennemføre en saadan leilighedsvis Reform, men derimod gjøre det til et almindeligt Spørgsmaal. Forøvrigt skal jeg blot tilføje den Bemærkning, at jeg vilde ønske, at dette Forslag maatte have heddet: Forslag til Lov om Valg af Repræsentanter for Kjøbenhavns Kommune til Folkethinget, og at Hovedstaden endelig paa den Maade maatte have faaet det grundlovs-mæssig bestemte Antal Repræsentanter, som den har Krav paa, og som den gennem saa mange Aar har maattet vente paa.

Formanden: Jeg undlader ikke at gjøre opmærksom paa, at, naar Indenrigsministeren ikke er tilstede her, saa er Grunden deri den, at han er nødt til at være tilstede i Folkethinget; men da Justitsministeren har meddelt mig, at han er rede til at optræde paa sin Kollegas Vegne, er der forsaavidt ikke Noget til Hinder for Sagens Behandling.

Oxenbøll: Det foreliggende Lovforslag angaar Kjøbenhavn, og forsaavidt har jeg jo ikke nogen Grund til at se paa dette Lovforslag med nogen større Interesse end den, hvormed jeg selv-

følgelig efter min Stilling her i Salen skal se paa ethvert andet Lovforslag; men paa den anden Side, har jeg dog ikke kunnet Andet end se paa dette Lovforslag med en særlig Interesse, fordi det forekommer mig — hvad der allerede blev antydet af den sidste ærede Taler —, at det Princip, som er nedlagt i Lovforslaget, meget let kan faae en videre Udstrækning. For Dieblisset forhandle vi om Kjøbenhavn; næste Gang komme vi f. Ex. til Horsens eller maaste til andre Kjøbstæder, ja maaste endog saa til Landet med, og dette er derfor en Sag, som har en meget almindelig Betydning. Den Lante, som ligger til Grund for Lovforslaget, nemlig at give Minoriteten en vis Ret, kan jo ikke afsøises som uberettiget; men et andet Spørgsmaal er, i hvilket Omfang man kan admittere et saadant Princip, dels om det hører hjemme paa det Omraade, som vi her behandle, og dels om man er gaaet den rigtige Vej. Forholdstalsvalgmaaden eller — for at bruge den Benævnelse, som den ærede sidste Taler brugte — toungen Afstemning efter Lister fordrer jo en særegen Organisation. Den er brugbar og forstaaelig, hvor der er Tale om et vist bestemt Antal Personer, som man i Forveien veed er tilstede. Ved Landsthingsvalg f. Ex. eller ved Valg her i Salen eller i Folkethinget veed man, at der er saa og saamange Stemmer, og at de skulle fordeles paa den og den Maade for i den fuldeste Udstrækning at kunne komme til deres Ret, men naar man vil benytte dette System, hvor der er Tale om et forholdsvis ubegrændset Antal Vælgere — der er jo omtrent 15,000 Vælgere i Kjøbenhavn, hvoraf den ene er ubefjendt for den anden —, saa tror jeg, at enhver Organisation er umulig, og at det vil komme til at bero paa Tilfældigheder. Ved at benytte denne Valgmaade vil man egentlig komme til at lægge hele Sagen i Hænderne paa Agitatorer, paa Folk, der — som den sidste ærede Taler sagde — have Lid og Lyst til at løbe omkring og hverve Stemmer; men om dette er en hensigtsmæssig Maade at tilvejebringe et godt Valg paa, anser jeg for saare tvivlsomt. Dernæst er der et andet Spørgsmaal, som man ikke kan undlade at gjøre sig selv, naar man paatænker en saa principiel Forandring i Repræsentantvalgene som denne, og det er dette: Er der egentlig nogen Nødvendighed derfor? Har der viist sig nogen Trang til en anden Ordning, eller er der Stemmer, som have taget til orde for, at den nuværende Ordning var uilfredsstillende? Den høitærede Formand nævnte, at der i dette Dieblis var indkommet en Adresse til Thingene. Udtalelserne i denne Adresse kender jeg jo ikke, og jeg kan altsaa heller ikke sige, hvilke Grunde der deri muligvis kunne være angivne; men efter, hvad man ellers kender til Borgerrepræsentantvalgene